

Мал шаруашылығын жаңадан бастағандар үшін табысты практиктердің құпиялары

Арсен Исламов

Етті мал шаруашылығындағы сарапшы

1

Бизнесті нөлден бастау

2

Етті мал шаруашылығындағы
жетістіктің құрамалары

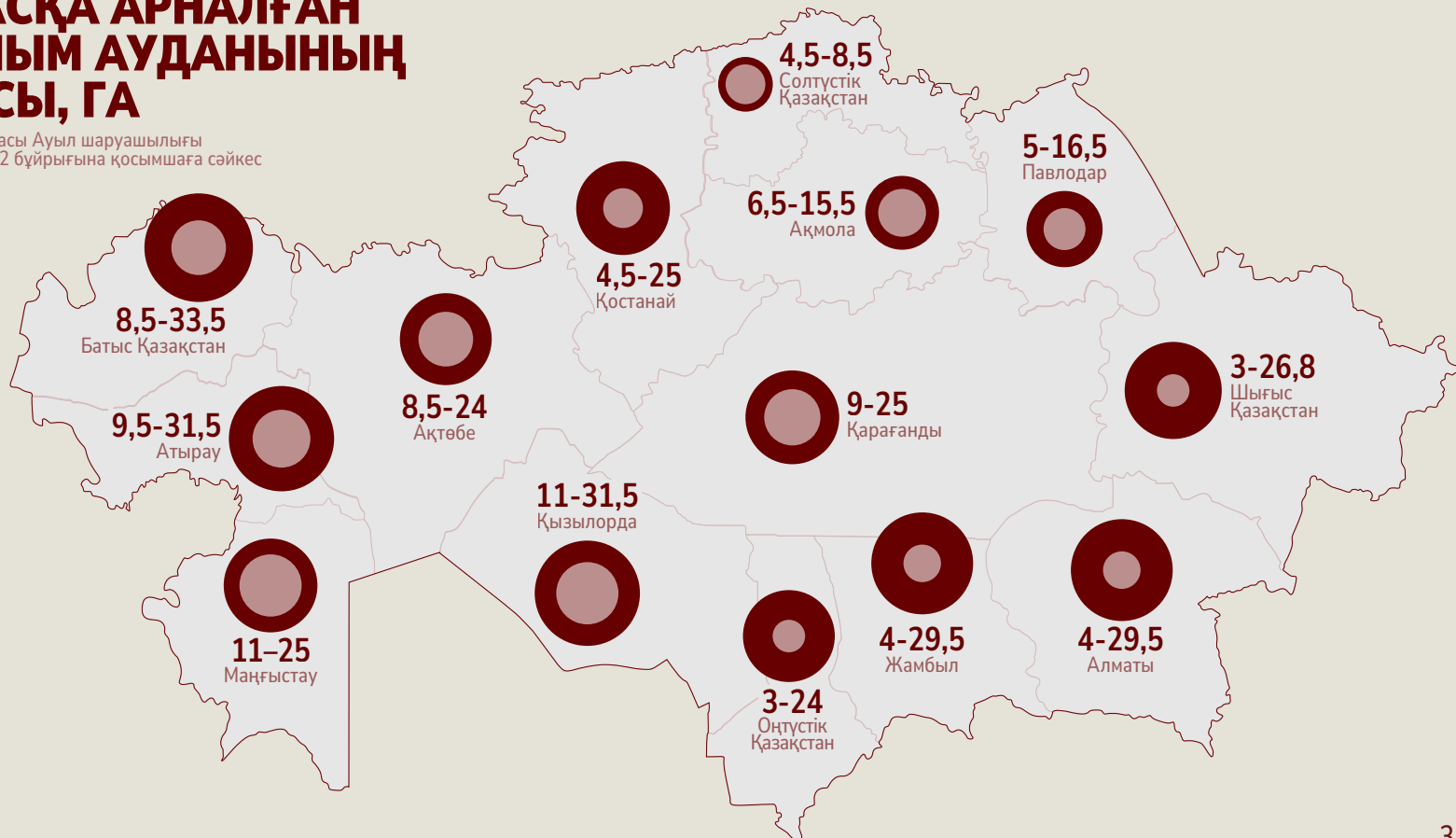
3

Шаруаның экономикасын
қалай жақсарту

1 БІР БАСҚА АРНАЛҒАН ЖАЙЫЛЫМ АУДАНЫНЫҢ НОРМАСЫ, ГА

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы
министрінің №3-3/332 бұйрығына қосымшаға сәйкес

EL BAYLYGY

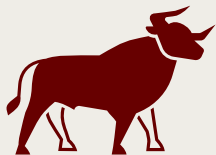

СУДЫ ТҰТЫНУ

EL BAYLYGY

15-20 л
қыста

40-50 л
жазда

Су көздері

Беткі:

- көлдер
- өзендер
- батпақтар
- шалшықтар
- шұңқырлар

Жерасты:

- ұңғымалар

ЖАҒАЛАУ ЖЕЛІСІНЕ НЕ СЕБУГЕ БОЛАДЫ

EL BAYLYGY

топырақ

қиыршық тас

ағаш

құм

ТӨЛДЕУГЕ АРНАЛҒАН АНГАР ТҮРІНДЕГІ СИЫР ҚОРА

30-50 / 5-10
бас / млн Т

ТАС ҚОРА ТҮРІНДЕГІ СИЫР ҚОРАСЫ

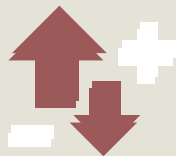
EL BAYLYGY

30-50 / 30
бас / млн Т

КӨКТЕМГІ ТӨЛДЕУДІҢ АРТЫҚШЫЛЫҚТАРЫ МЕН КЕМШІЛІКТЕРІ

EL BAYLYGY

Артықшылықтары

Азық-түлік шығындары аз:

- жайылымда емізетін сиырлар (қыста суалма)
- жануардың энергия қажеттілігі төмен

Орынжайларға аз шығындар:

- жайылымдағы төлдеу
- бұзаулар қыстың басына дейін сатылады

Аурулар үлкендерден кішіге **берілмейді**

Сиырлар циклге тез келеді

Кемшіліктері

Алаңдардағы батпақ

Жас бұзаулар **құрғақшылықта** жайылады

Ыстықта жұптасу

Сиырлардағы витамин тапшылығы — әлсіз бұзаулар туады

Биркаларды, чиптерді орнату, екпе жасау қиын

Сиырларда **мастит** болуы мүмкін-бұзау диареямен ауырады

Бұзаулар **төмен баға** маусымында сатылады

ҚЫСҚЫ ТӨЛДЕУДІҢ АРТЫҚШЫЛЫҚТАРЫ МЕН КЕМШІЛІКТЕРІ

EL BAYLYGY

Артықшылықтары

Сату маусымына қарай бұзаулар мен асыл тұқымды бұқалар **үлкенірек/ірілеу**

Бирканы, чипті орнату, вакцинация жасау **оңайырақ**

Ыстыққа қарағанда ұрықтандырумен **проблемалар аз**

Балшықтағы төлдеумен **ешқандай проблема жоқ**

Жайылым маусымынан кейін **витамин тапшылығы жоқ**

Бұзауды жайылым кезеңіне **дайындауға уақыт бар**

Кемшіліктері

Төлдеуге орын керек, тазалықты **қадағалаңыз**

Төлдеуді бақылау — жаңа туған бұзаудың қатып қалу **қаупі**

Бөлмедегі инфекциялар **тезірек таралады**

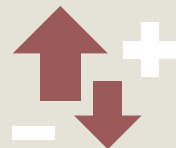
Қуат қажеттілігі **жоғары**

Сиырлар циклге **ұзағырақ келеді**

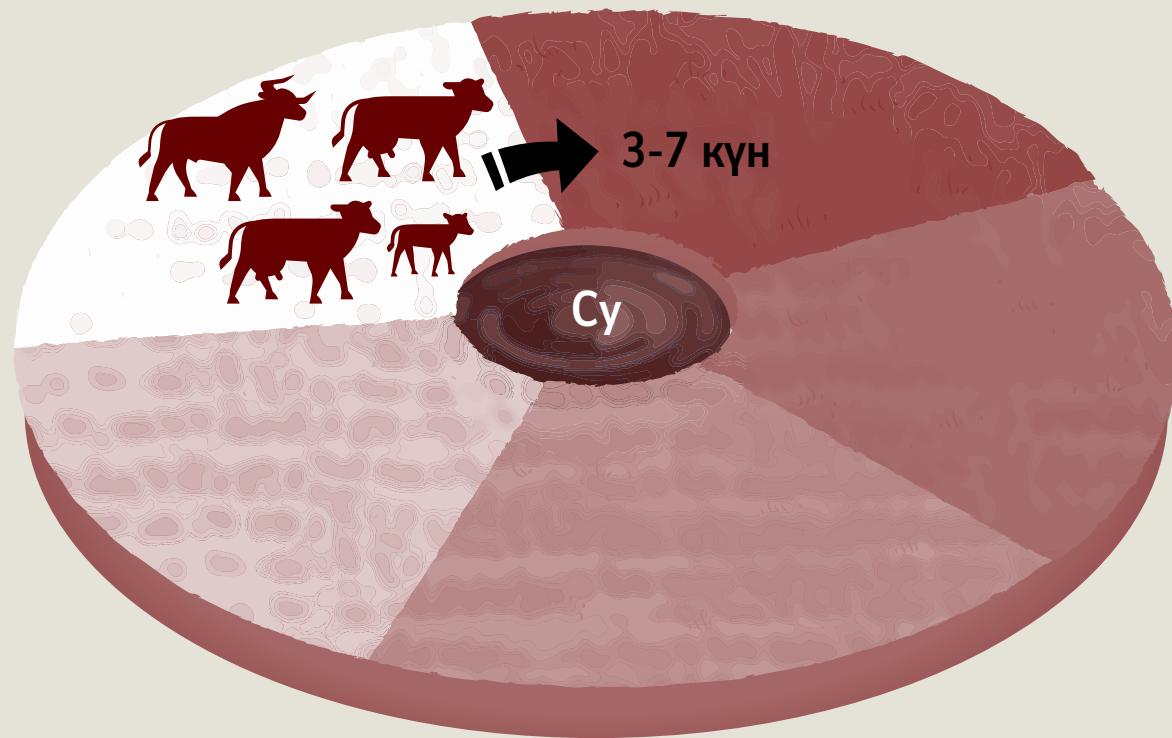

Бас шығындарынан жоғары — **жем дайындау, сақтау**

«ПИЦЦА» СХЕМАСЫ БОЙЫНША МАЛДЫ ЖЫЛЖЫТУ

EL BAYLYGY

2 км

әр жерден су
көзіне дейін

БҰҚАНЫ ТАҢДАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ

EL BAYLYGY

Дәл осы **тестикулдың өлшемімен** бұқаның ұрықтандыру қабілеті мен шағылысу маусымында ұрғашыға секіру саны анықталады

Тұяқ мүйізінің сапасы оның жайылымда өзін қаншалықты жақсы сезінетінін және шағылысу маусымының алғашқы күндерінде ақсап қалмауын анықтайды

Спермограмма бұқаның тұқымында қанша тірі сперматозоидтар бар екенін көрсетеді. Спермограмма кезінде үлкен, әдемі және фенотиптік тұрғыда сау бұқа оның тұқымының белсенділігі өте төмен екенін көрсететін жағдайлар жиі кездеседі.

Төлдің сапасы бұқаның сапасына байланысты. Бұқаға қарағанда, қандай бұзау алғыңыз келеді, сондайын таңдаңыз.

**Тестикуланың
мөлшері**

**Тұяқтардың
қойылуы**

**Талдаулардың
болуы**

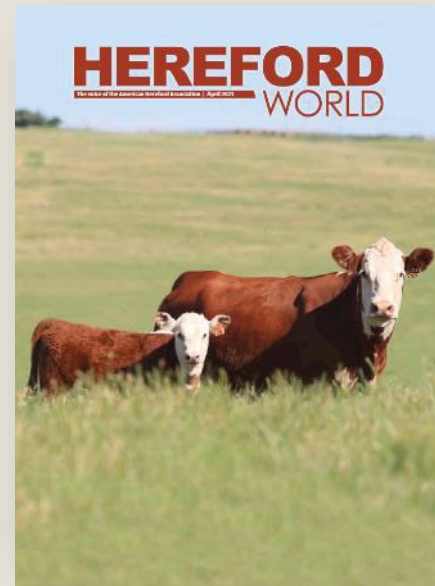
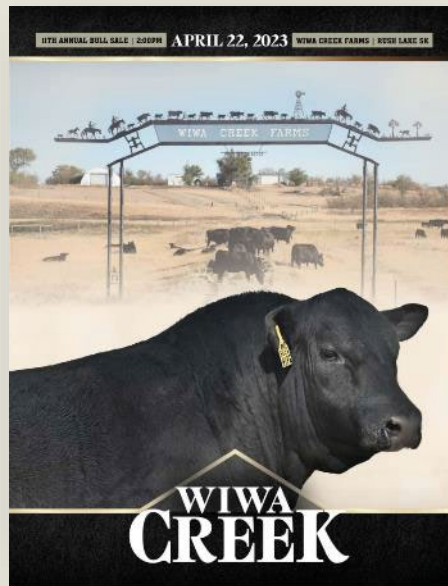
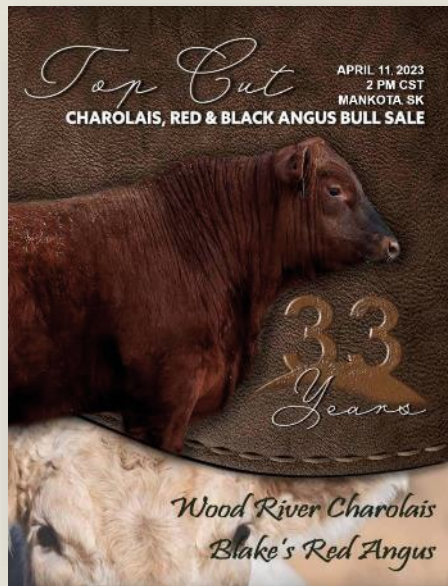

Спермограмма

БҰҚА СУРЕТТЕРІ БАР КАТАЛОГТАР

EL BAYLYGY

Жақсы бұқаны таңдау үшін американдық, канадалық, бразилиялық немесе аргентиналық каталогтардағы бұқаларды көруге уақыт бөліңіз.

КҮНДЕЛІКТІ ЖЕМ МӨЛШЕРІ

EL BAYLYGY

3 % құрғақ зат бойынша
дене салмағының

Жемнің ылғалдылығы

50% пішен

40% сүрлем

14-18% концентр. жем

15-20% шөп, сабан

Буаз сиырдың негізгі ас мөлшері

Қыс мезгілінде норманың өсуі

Қазан	Қараша	Желтоқсан	Қаңтар	Ақпан	Наурыз	Сәуір	Мамыр
0%	+15%		+20%		+15%	+10%	0%

**Мысалы,
қаңтар-ақпан
үшін**

4 кг концентр. жем
10 кг дәнді шөп
10 кг дәнді шөп

Егер сиыр бұзау әкелсе — **біз норманы негізгі ас мөлшерінен тағы 15% арттырамыз**

БҰЗАУЛАРДЫ ТАМАҚТАНДЫРУ

Ана сүті
негізгі тағам

Сұлы
бейтарап жем

Бор
кальций көзі

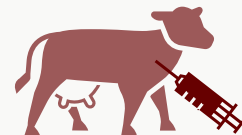

Болмайды
бұршақ дақылдар
қар

БҰЗАУ АУРУЛАРЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ

**Аналық сиырды
вакцинациялау**

**Уыз сүтіне
қол жеткізу**

Бұзауды вакцинациялау:

- вирустық диареяға қарсы
- парагриппқа қарсы
- ринотрахеитқа қарсы
- ринопневмонияға қарсы

ҚАЖЕТТІ ТАЛДАУЛАР

EL BAYLYGY

Зертханалық мәтіндер	Ауру	Вакцинация
Туберкулинизация (аллергиялық реакция)	Туберкулез	
КБР (комплементті байланыстыру реакциясы), РБС (Роз-Бенгал сынамаcы)	Бруцеллез	
Микроскопиялық және бактериологиялық зерттеу	Трихомоноз (бұқалар үшін) Кампилобактериоз (вибриоз, бұқалар үшін)	
Иммуноферментті талдау (ИФТ)	Хламидиоз	
МАЛР (микроагглютинация және лизис реакциясы)	Лептоспироз	Бови-Шилд Голд FP5
Иммуноферментті талдау (ИФТ)	Инфекциялық ринотрахеит, «Қызыл мұрын» (ИРТ)	Бови-Шилд Голд FP5
	Вирустық диарея	Бови-Шилд Голд FP5
	Паратуберкулез (Ионе ауруы)	

ШАҒЫЛЫСУ НАУҚАНЫНЫҢ ПАЙДАҒА ӘСЕРІ

EL BAYLYGY

Қысқа
шағылысу
кезеңі

Біркелкі
бұзаулар

Жоғары
сату
бағасы

Көбірек
пайда

Сіздің шаруашылығыңыздың кірісі тек **бұзауларды сату арқылы** қалыптасады.

Жұптасу маусымы нақты шектелуі керек. Сіз 90 күннен бастап, бірақ оны 60-65 күнге дейін біртіндеп қысқарта аласыз.

Сонда сіздің барлық бұзауларыңыз бір-біріне ұқсайды: олардың жасы мен салмағы бірдей болады.

Қысыр сиырларды сату керек:

- жемді үнемдеу
- қосымша табыс
- ұрпақ өнімдірек

Бұл азық-түлікті үнемдеп қана қоймай, қаржылық қаражатты да босатады.

ҚОСЫМША МАТЕРИАЛДАР

EL BAYLYGY

Бейнелер

«Тэмпл Грандин» фильмі

Бұқа суреттері бар каталогтар

Hereford World

Wiwa Creek Angus Bull Sale

Top Cut Charolais, Red
and Black Angus Bull Sale

EL BAYLYGY

CULTIVARIY арнайы
BAI BOLSYN үшін жасады